עולם הרבנות

ט"ו בשבט תשע"ח | גיליון מספר 4

הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א

דבר מרן הראשון לציון הרב הראשי לישראל ונשיא בית הדין הגדול

אודות פרי חדש המתחדש משנה לשנה מתי יש לברך שהחיינו האם בשעת אכילה, או בשעת ראיית הפרי

בגמרא עירובין (מ:) מבואר, שברכת שהחיינו שבמועדים הבאים מזמן לזמן, היא חובה, וברכת שהחיינו שעל פרי וירק חדש היא רשות. ע"ש. ובירושלמי (פרק עשרה יוחסין) אמרו, ישמעו ענווים וישמחו, א"ר בון עתיד אדם ליתן דין וחשבון על מה שראתה עינו מיני מגדים ולא אכל. ומבואר, שמצווה לאכול מפירות חדשים ולברך עליהם שהחיינו. והטעם, כדי להראות שחביב עליו בריאתו של הקדוש ברוך הוא. ועיין בשו"ת רשב"ן (סימן קד). ע"ש. ועיקר ברכת שהחיינו היא על הראיה, וכמו שכתב רש"י (עירובין מ:) ד"ה אקרא, "כשאני רואה דלעת חדשה משנה לשנה אמינא זמן". וכן כתב הרמב"ם (ריש פרק י מהלכות ברכות) "הרואה" פירא המתחדש משנה לשנה בתחילת ראייתו, מברך שהחיינו. ע"כ.

אלא שהרא"ש כתב שנהגו שלא לברך שהחיינו עד שעת אכילה. וכן כתבו הטור והשלחן ערוך (סימן רכה סעיף ג): הרואה פרי חדש שמתחדש משנה לשנה מברך שהחיינו. ואפילו רואהו ביד חברו, או על האילן. ונהגו שלא לברך עד שעת אכילה. [הרא"ש]. הגה"ה, ומי שבירך בשעת ראיה לא הפסיד. (טור). ואין לברך עד שנגמר תשלום גידול הפרי. (תשובת הרשב"א). ואם לא בירך בראיה ראשונה יכול לברך בראיה שניה. וכתבו האחרונים בטעם הדבר, שמאחר ואין אנו בקיאים מתי תשלום גידול הפירא, ויש אומרים דכשהגיע לשיעור כפול הלבן מברך שהחיינו, ויש מי שכתב שאם בירך קודם גמר הפירא צריך לחזור ולברך כשיגמר הפרי, ואם כן בזמן הראייה אין הדבר מבורר, ולכן פשט המנהג לברך בעת האכילה, שאז נתברר הדבר יותר.

ועוד, שהרי עיקר הטעם לברכת שהחיינו היא מפני השמחה שזכינו להגיע לזמן חדש. ובדורות הראשונים שהיו תמימי דרך ושמחו בראיית פירא חדשה, ונתנו בלבם תודה לה' על טובו וחסדו לכל העולם, ולכן היו יכולים לברך על ראייה, מה שאין כן אנחנו אין השמחה והכרת הטובה ניכרת אצלנו כל כך אלא בשעת הנאת הגוף בעת האכילה. ולכן אי אפשר לנו לברך על הראייה. ומטעם זה כתבו הפוסקים, שאם בירך על הראיה לא הפסיד, כלומר, שאין זו ברכה לבטלה. [ואם מברכים שהחיינו על גרעיני פירות, ראה בשו"ת יוסף אומץ (סימן כד), ובברכי יוסף, ובספר ויקהל שלמה. ע"ש].

והמנהג לברך על פרי חדש קודם אכילתו, ומי שיודע שלא יוכל לקנות פרי חדש מסוים, או שהפרי אזל מהשוק, ורואהו אצל חברו, רשאי לברך שהחיינו על ראיית הפרי, שבזה יש לתפוס כפי עיקר הדין, שהרי הרב רבינו מנוח כתב, שאפילו רואהו ביד חברו או על האילן מברך.

והאוכל ירקות חדשים משנה לשנה, מברך עליהם "שהחיינו", והוא שיודע שהם משנה החדשה. והאוכל ירקות מבושלים חדשים באמצע הסעודה, שאין טעונים ברכת הנהנין לפניהם, יברך עליהם שהחיינו בלבד. ואין מברכים שהחיינו על כמהין ופטריות, אף שאין זמנם אלא בחורף.

בגמרא עירובין (מ.) אמרו, כי אתאי בי רב יהודה אמר, אנא אקרא חדתא נמי אמינא זמן. ופירש רש"י, כשאני רואה דלעת חדשה משנה לשנה, אמינא זמן. והרמב"ם (פרק י מהלכות ברכות) פסק, שהרואה פרי המתחדש משנה לשנה, בתחילת ראייתו מברך שהחיינו. וכן פסק הטור והשלחן ערוך (סימן רכה סעיף ג). ומדברי הגמרא מבואר, שלאו דוקא על פרי מברכים שהחיינו, אלא גם על ירקות מברכים שהחיינו, דהא קרא חדתא היינו ירק, כדמשמע ממתני' (פרק א מכלאים משנה ח). ומה שהרמב"ם והשלחן ערוך נקטו בלשונם "פרי חדש", ולכאורה דווקא פרי, י"ל שהוא לאו דווקא, וירקות בכלל. אלא שהמהרי"ו, הביא דבריו

המשך בעמוד הבא

הגאון רבי דוד לאו שליט"א

דבר מרן הרב הראשי לישראל ונשיא מועצת הרבנות הראשית

אורח חיים - ענייני הלכה

בשנות ילדותי בתל אביב, עת ראיתי שהעצים נעים ונדים ברוח, חשבתי לרגע שאולי הם מתפללים על קיומם, כתפילת האדם בראש השנה של האדם.

אולם בחלוף השנים, למדתי שלפירות האילן ולמים יש מועדים אחרים של ראש השנה. ראיתי ביום זה, מועד של הזדמנות נאותה להסביר חלק מהמושגים הנוגעים ליום. מצוות רבות נכתבו בתורה על ארץ ישראל ופירותיה: ערלה, כרם רבעי, תרומה, מעשר, ביכורים, שמיטה, כלאיים, פאה, לקט ושכחה. חלק מהמצוות הקשורות לפרי עצמו, כגון מעשר וביכורים, נקבעות על פי שני תנאים - א. מצב התפתחות הפרי. ב. המועד בו הגיע הפרי למצב ההתפתחות הרצוי.

א. מצב התפתחות הפרי

1. הרמב"ם (הלכות מעשרות פ"ב ה"ג) כותב, פירות שאינם ראויים לאכילה מקטנם כגון הבוסר וכיוצא בו אינם חייבים במעשר עד שיגדלו ויעשו אוכל, שנא': "מזרע הארץ- מפרי העץ" – עד שיהיה פרי. וכן התבואה והקטניות שנאמר "את כל תבואת זרעך" – עד שתעשה תבואה, וזו היא עונת המעשרות. וכן פסק בשו"ע (יו"ד סי' של"א סט"ו) – בתבואה והזיתים שלא הביאו שליש פטורים מתרומה ומעשרות. ומניין הוא יודע? כל שזרועה ומצמחת בידוע הביאה שליש ועיין שם ברמב"ם סימנים על שאר הפירות שהגיעו למצב הראוי למעשרות וכן בירקות משיהיו ראויים לאכילה
2. לגבי השתייכות הפרי לשנת מעשר מסוימת (מעשר שני, מעשר עני) או השתייכות לשנת שמיטה נקבעה ג"כ מידה להתפתחות הפרי אשר אינה בהכרח מצב ההתפתחות דלעיל. מקור הדברים במסכת ר"ה (י"ג, ב) – אמר רבה אמור רבנן באילן בתר חנטה, בתבואה וזיתים בתר שליש, וירק בתר לקיטה, אורז ודוחן בתר השרשה.

דעת התוספות, הר"ש והריטב"א – שענייין חנטה באילן הוא שלב ראשוני בהתפתחות הפרי (סמדר) אבל דעת הרמב"ם שחנטה היינו עונת המעשרות דלעיל שהגיעה התבואה לשליש גידולה. בשו"ע פסק כדעת הרמב"ם כיצד תבואה וקטניות שהגיעו לעונת המעשרות לפני ראש השנה של שלישית אע"פ שנגמרו ונאספו בשלישית מפרישים מעשר שני, וכן פירות האילן שבאו לעונת המעשרות קודם ט"ו בשבט של שלישית אע"פ שנגמרו ונאספו אח"כ בסוף שנה שלישית מתעשרין לשעבר ומפרישים מהם מעשר שני. וכתב ע"ז החזו"א (סי' ז' סקי"ב). ולעניין הלכה כבר הכריע שו"ע סי' של"א כהר"מ, ובחידושים וביאורים שביעית (סי' ט"ו ססק"ו) ולעניין הלכה נראה דהוי ספקא דדינא.

ב. מועד תחילת שנת המעשרות

בעניין מועד תחילת שנת המעשרות כתוב בתורה (דברים יד, כב) "עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה" – מכאן שאין מעשרין מן החדש על הישן (ספרי) ובגמרא ראש – השנה (יב,א). אומרים שאחד בתשרי הוא ראש – השנה למעשרות, לשביעית ולערלה כפי שהובא לעיל אם התבואה או הירקות במצב גידול הקובע לפני ראש השנה אינם מתעשרים עם פירות שלא הגיעו עדיין למצב גידול זה.

המשך בעמוד הבא

הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א

המשך מעמוד קודם

הרמ"א בדרכי משה ובהג"ה (שם סעיף ו), כתב, שאין מברכים שהחיינו על ירק, דעומד כל השנה בקרקע. וכתב הפרישה שם, שאין זה מצוי כי אם באיזה יקרות ולא בכולן, ואפשר שהוא משום שאין לחלק בין ירק לירק. ע"ש. והמגן אברהם שם הביא דברי המהרי"ו והרמ"א, וכתב, ובמדינה זו לא ראיתי שגדל כל השנה, ואפשר דמשום הכי שינה הרמ"א לשונו, דעומד כל השנה בקרקע (במקום על הקרקע). כלומר, שמטמינים אותו בקרקע בבורות ועומד בכל ימות השנה. מה שאין כן בפירות אף על גב שיש מטמינים אותם, הוה ליה מיעוטא דמיעוטא ולא חיישינן להו. וכן כתב הפרישה הנ"ל בשם הרש"ל (סימן ח), שאין מברכים שהחיינו על ירק, ומהאי טעמא אין לברך על צנון ומיני ליפתן שעומדים בקרקע כל השנה.

וכן כתב השל"ה ח"א (שער האותיות כלל יב) וז"ל: אין מברכים על שום ירק חדש, אפילו שהוא חדש, משום שיש ירקות שגדלו בשנה שעברה ואיחר עד עתה בקרקע, ומה שהעולם אומרים שהוא חדש, למראה עיניהם ישפוטו, כי יראו מראה ירוק, כאילו חדש מקרוב בא לידי צמיחה בשנה זו, ויכול להיות שהאמת אינו כן, שכבר גדל בשנה שעברה. ומתוך שנתלש עתה מקרוב מן הקרקע, נראה לבריות שהוא חדש ממש. ולכן הואיל ולא קים להו ד"ז אם הוא חדש ממש או לא, כתב מהרי"ו והסכים עמו מורי, שאין לברך על שום ירק שהחיינו, אפילו שהוא בחזקת חדש ממש. עכת"ד. ומבואר, שעל כל ירק אין לברך שהחיינו, כיון שיש ירקות שאפשר לטעות בהם, לכן אין מברכים על כל הירקות, וכן כתב בקיצור שלחן ערוך (סימן נט סעיף יז), שאין נוהגים היום לברך שהחיינו על ירקות, דמלבד שהם מתקיימים כל השנה, גם אין בהם שמחה כל כך. גם בחסד לאלפים (פאפו) כתב, שעל האתרוג והירק אין לברך שהחיינו. ע"ש. וכן פסק במשנה ברורה (ס"ק יח). ע"ש. אלא שבספר פרי האדמה חלק א (סימן ד דף כו ע"א) כתב, שמנהג ירושלים ת"ו לברך שהחיינו על האתרוג אף שהוא דר באילנו כל השנה, ומחלקים חתיכות אתרוגים גדולים בבית הכנסת בליל שני של ראש השנה, כדי לברך שהחיינו על פרי חדש בקידוש. והרב שער אפרים (סימן לה) פשיטא ליה שמברכים עליו שהחיינו, וכן כתב משם הרש"ל הנ"ל, גבי אתרוג. ע"ש. ועיין עוד בשו"ת יחוה דעת חזן חלק ב (עמוד לט). ובספר שערי הלכה שבספר נועם (עמוד קצו). ע"ש.

אמנם אין המנהג כן, ואנו נוהגים לברך על ירק חדש, כשידוע לנו שהוא ירק שהתחדש בשנה זו, דאף שאין בו שמחה כל כך כמו בפרי, [וכמו שכתב בקצור שלחן ערוך] מכל מקום שייך לברך על זה שהחיינו. וכמו שכתב בשו"ת פעולת צדיק ח"א (סימן קנד), וכן מבואר בשו"ת זבחי צדק החדשות חלק ג (סימן ס). גם בחס"ל (סימן רכה מחודש ט) כתב, שמברכים על ירקות המתחדשים משנה לשנה. וכן כתב בערוך השלחן (סימן רכה סעיף יב), שעל ירק חשוב כמו מלפפונים או קישואים וכיו"ב, אנו מברכים שהחיינו, שאינם מתקיימים מזמן לזמן, ואף שבכבוש מתקיימים, הא כל הפירות מתקיימים בכבוש. ע"ש. וכן כתב בבן איש חי (פרשת ראה אות יב). ע"ש. וראה בזה באורך בספר פרי האדמה חלק א (סימן ד עמוד כו והלאה). ע"ש.

הגאון רבי דוד לאו שליט"א

המשך מעמוד קודם

במשנה הראשונה שם נחלקו שמאי ובית הלל אימתי מועד תחילת השנה באילנות, לדעת ב"ה הוא חמישה עשר בשבט. ומקור הדין נלמד מערלה מקרא "ובשנה השביעית" – שאע"פ שעברו על הנטיעה ג' שנות ערלה ממשיך האיסור לתוך השנה הרביעית עד ט"ו בשבט, ולדעת התוספות והר"ש לומדים לגבי מעשרות דאורייתא, כגון זיתים וענבים, שראש השנה של אילן הוא ט"ו בשבט שכבר יצאו רוב גשמי השנה, ומה ששנות ערלה מתחילות באחד בתשרי, היינו בעודו נטיעה, אבל כעבור ג' שנים שנעשה אילן ר"ה שלו ט"ו בשבט. וכן דעת הרמב"ם בהלכות ביכורים (פ"ב ה"ז): אין מביאים ביכורים מן החדש על הישן... כיצד לא יביא מפירות שחנטו קודם ט"ו בשבט על פירות שחנטו אחר ט"ו בשבט. וברדב"ז שם צריך לומר דלא איירי הכא אלא בפירות האילן דאזלינן בהו בתר חנטה. וכן בהלכות מעשר (פ"א ה"ט) כותב הרמב"ם שמעשר אילנות רגילים הם מדאורייתא ולא זיתים וענבים, וכתב בהלכות תרומות (פ"ה הי"א) שט"ו בשבט ראש השנה למעשה האילן.

אמנם דעת רש"י שט"ו בשבט נאמר רק לגבי אילנות שחיובם מדרבנן והולכים בהם אחר חנטה שזמנה ט"ו בשבט אבל בזיתים וענבים שהולכים בהם אחר הבאת שליש תחילת שנה השנה בהם הוא אחד בתשרי (עיין בחידושי הר"ן).

ג. מה שאמרנו שסיום ג' שנות עורלה הוא בט"ו בשבט מקרא "ובשנה הרביעית" פעמים שברביעית ועדיין אסורים משום ערלה. נחלקו הראשונים בדבר דעת הרמב"ם שרק אם נטע בט"ו באב, שאז נותרו לו שבועיים לקליטת הנטיעה באדמה, ועוד חודש ועד ראש השנה, שחודש זה נחשב כשנה, לכן החמירו שבסוף ג' השנים נמשך האיסור עד ט"ו בשבט. אבל בנטע בפחות ממ"ד יום קודם ראש – השנה, שאין לו שלושים יום להיחשב כשנה אלא שנתו מתחילה בר"ה ומסתיימת כעבור ג' שנים מלאות בראש השנה, אין צריך להמשיך את האיסור עד ט"ו בשבט, וכן פסק השו"ע יו"ד הלכות ערלה סי' רצ"ד פ"ה), אמנם דעת הרז"ה, ואחריו נמשכו הר"ן והרא"ש שבכל נטיעה ממשיך איסור ערלה אפילו אחרי ג' שנים מלאות עד ט"ו בשבט (הובא בשו"ע בשם י"א) ועיין בחידושים וביאורים הלכות ערלה סי' י"ד בסופו שמצדד להחמיר שהרבה ראשונים סבורים כך.

ד. לגבי שביעית מתחילה השנה ומסתיימת בא' בתשרי גם לפירות האילן. נסתפקו האחרונים באילן שחנט אחר ר"ה של שמינית קודם ט"ו בשבט אי חייב במעשר או שדין שביעית לו. (עיין קהילות יעקב ר"ה סי' א'). מסקנת החזו"א שדין מעשר לו ויעשרו במעשר שני. (שם סי' ט' סקי"ח).

הרב משה דגן דבר מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל

ידידיי הנכבדים

כדי לנהל מערכת גדולה ומשפיעה כל כך, כמו הרבנות הראשית לישראל, יש לתת את הדעת לא רק על שינויים גדולים ומערכתיים, אלא גם על הפרטים הקטנים. יש לתת את ההתייחסות המלאה לכל פקטור במשוואה (ולא משנה מהו גודלו) על מנת שמערכת משומנת ויעילה כמו הרבנות הראשית תמשיך לתפקד באופן המיטבי. לכן, החיבור הישיר אל הציבור הרחב מהווה חלק נכבד מתפיסת עולמה של הרבנות. אנו פועלים כל העת לעודד ולחזק את הקשר הבלתי אמצעי עם האזרח, ולבוא במגע ישיר בכל נקודות ההשקה של האזרח עם הרבנות הראשית.

כחלק ממדיניות זו, מחלקת כשרות ברבנות הראשית לישראל עורכת סיורי שטח בערים השונות בארץ. ראשית, על מנת להתרשם ולוודא את יישום נהלי הכשרות של הרבנות בשטח, ובעיקר על מנת להאזין ולשמוע את בעלי בתי האוכל ואת הציבור הרחב, להאזין לפניותיהם, לבקשותיהם ולהערותיהם.

ערכנו כנס ברירות ארצי על מנת לראות מקרוב את המוהלים המוסמכים, ובעיקר על מנת שהמוהל המוסמך יזכור תמיד שיש לו גב מקצועי שעומד מאחוריו, מגבה אותו ומסייע בידיו.

במהלך החודשים האחרונים המשכנו לפעול ליישום המלצות וועדת הכשרות שהוקמה על ידי הרב הראשי הגר"ד לאו שליט"א במסגרת צוות ההיגוי שהוקם לצורך כך ואף פעלנו רבות להסדרת סוגיית הייבוא והיבוא המקביל.

בגיליון הנוכחי של 'עולם הרבנות' תוכלו למצוא את כל נקודות ההשקה שעורכת הרבנות הראשית עם האזרח וכן תוכלו להתרשם מכל שיתופי הפעולה המקצועיים שאנו עמלים עליהם כל העת. החל בשת"פ עם מערך המזון של צה"ל בצריפין, ביקור במפעלי עלי קטיף, סיור מקצועי ובדיקה במפעלי מזון וייצור בסין, בדיקה ואישורי מפעלי בשר בחו"ל וכן יצרנו מגע ישיר של מחלקת בחינות ברבנות עם יהדות התפוצות, במה שהחל כפיילוט בצרפת והיד ותוכניות העתיד עוד נטויות, אי"ה.

בנוסף, בחודשים האחרונים פועלת הרבנות הראשית רבות בהיערכות לקראת חג הפסח הבא עלינו לטובה והתודה לרבני, עובדי ועובדות אגף הכשרות שפועלים ללא לאות בנושא.

מלאכה רבה לפנינו, ואנו שוקדים יום יום ושעה שעה לשפר ולהרחיב את השירותים הניתנים על ידי הרבנות הראשית. בעזרת השם נעשה ונצליח.

בברכת ט"ו בשבט שמח, לכל בית ישראל

מנכ"ל הרבנות משה דגן

מהו ט"ו בשבט - הרב מרדכי בידרמן

ט"ו בשבט הגיע - חג האילנות?

אנו רגילים מגיל הגן לשיר שמכיל את המילים הללו. ננסה בשורות הבאות להבין מה משמעותו של ט"ו בשבט ומה מסתתר מאחורי ה"חגיגיות" של ט"ו בשבט. כידוע, ישנן כמה מצוות בתורה שנוגעות לכשרות פירות וירקות הגדלים בא"י דווקא, ביניהם מצוות הפרשת תרומות ומעשרות שקיימת גם בפירות האדמה וגם בפירות העץ, ומצוות אי אכילת פירות ערלה שקיימת רק בפירות העץ.

לצורך קיום מצוות אלו, של הפרשת תרומות ומעשרות ואי אכילת פירות ערלה, יש הכרח לקבוע את השנה שאליה שייך אותו גידול, שהרי לגבי הפרשת תרומות ומעשרות יש הבדל במעשרות לפי השנים השונות במחזור שנות השמיטה. כמו"כ, אין להפריש תרומות ומעשרות מפירות השייכים לשנה אחת על פירות השייכים לשנה אחרת. גם לגבי מצוות אי אכילת פירות ערלה יש הכרח לקבוע את ה"שנתון" של פירות העץ, שהרי רק פירות שלוש השנים הראשונות אסורים ואילו החל מהשנה הרביעית הפירות מותרים. על מנת לקבוע את ה"שנתון" של הגידול לגבי המצוות הנ"ל, יש לקבוע שלב בגידול שהוא הקובע וכן תאריך בשנה שהוא הגבול המכריע, שאם אותו שלב בגידול אירע לפני אותו תאריך הרי הגידול שייך לשנתון הקודם, ואם השלב בגידול אירע לאחר אותו תאריך הרי הגידול שייך לשנה שלאחריה.

לגבי האילנות, ההלכה קובעת שהתאריך הקובע גם לגבי מצוות הפרשת תרומות ומעשרות וגם לגבי מצוות אי אכילת פירות ערלה הוא ט"ו בשבט (מסכת ראש השנה, פרק א' משנה א' כדברי בית הלל) ובלשון המשנה מכונה תאריך זה- ראש השנה לאילנות.

למה דווקא תאריך זה הוא ראש השנה לאילנות? בגמרא במסכת ראש השנה מוסבר כי "הואיל ויצאו רוב גשמי השנה" וברש"י מפרש "ועלה שרף האילנות ונמצאו הפירות חונטים מעתה" כלומר נשלמו ולכל הפחות ברובם - התהליכים הטבעיים הפנימיים בעץ שמכינים את התחדשות

הפריחה וגידול הפירות, שיתגלו בפועל מאוחר יותר, בתקופת האביב. לכן, ט"ו בשבט נחשב לתחילת השנה החקלאית לפירות האילן. העץ שפורח ראשון הוא השקדיה והוא פורח בסביבות ט"ו בשבט.

עם התחלת התגשמות חזון התורה והנביאים על חזרת עם ישראל לארצו אנו רואים כי הפיתוח החקלאי בא"י הינו חלק מרכזי מהתגשמות חזון זה וכפי שנאמר במסכת סנהדרין (דף צ"ח עמוד א'): "ואמר רבי אבא: אין לך קץ מגולה מזה, שנאמר (יחזקאל פרק ל"ו פסוק ח') ואתם הרי ישראל ענפיכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל".

במשך כל הדורות בגלות הארוכה, יהודים בכל ארצות פזוריהם נהגו בט"ו בשבט להרבות באכילת פירות בכלל ופירות ארץ ישראל בפרט, וכפי שמובא בפירושו של ה"מגן אברהם" בסימן קל"א סעיף קטן ט"ז בשו"ע אורח חיים. הואיל וכמובן מאליו שבדורות הקודמים לא היה אפשרי להעביר מארץ ישראל לחוץ לארץ פירות טריים אלא פירות יבשים שיכולים להישמר במשך זמן העברת הפירות שארך לפחות כמה שבועות וכמובן לא בתנאי קירור, התפתח אצל יהודי חוץ לארץ מנהג אכילת פירות יבשים של ארץ ישראל ביום זה ומכאן המקור למנהג אכילת פירות יבשים בט"ו בשבט גם בזמננו, אם כי כמובן שבזמננו שב"ה פירות טריים מתוצרת ארץ ישראל מצויים לרוב בין בארץ ישראל ובין בחוץ לארץ אין שום עדיפות לאכילת פירות יבשים דווקא על פני אכילת פירות טריים.

לגבי נטיעת עצים בט"ו בשבט, ישנם הרבה מקורות לכך שנטיעת עצים בארץ ישראל הינה חלק וסעיף ממצוות ישוב ארץ ישראל, אמנם על פי ההלכה מצוה זו נוהגת כל השנה ולאו דווקא בט"ו בשבט.

נסיים את מאמרינו בציטוט מתוך הספר "טובך יביעו" (לקט מאמרים מהגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א) שממנו נלמד שגם מצות העדפת פירות ארץ ישראל על פני פירות חוץ לארץ נוהגת כל השנה ולא רק בט"ו בשבט.

במרכז לוצרן הייתה חנות גדולה לממכר פירות וגם בני הישיבות המקומיות רכשו שם את תצרוכתם. יום אחד החליטה קבוצה של עשרים בני ישיבה צעירים לאכול פירות מארץ ישראל כדי לברך "על הארץ ועל פירותיה". מה עושים כדי לשכנע את המוכר לייבא מרכולתו מארץ הקודש? במבט ראשון נראה הדבר כמשימה בלתי אפשרית לחלוטין.

בני הישיבות הללו, המשיך הרב לספר, נקטו ביוזמה מתוחכמת. הם פקדו את החנות, כל אחד בנפרד, ואמרו לבעל הבית שיש להם ענין גדול לאכול פירות מארץ ישראל. וכך מדי כמה דקות נכנס בן ישיבה נוסף והודיע למוכר הגוי שכיהודים שומרי תורה הם היו שמחים אילו היה מציע לפניהם פירות מארץ ישראל.

האפקט היה מדהים, לאחר כמה ימים עמדו על הדוכן תפוזים יפהפיים שהגיעו היישר מיפו ובני הישיבה אף זכו לקיים מצוות הפרשת תרומות ומעשרות. הפלא הגדול היה כיצד לא תפס המוכר שבני הישיבה הנכנסים אליו בהפרשי זמן כה קצרים עושים זאת בכוונה תחילה כדי "לשכנע" אותו. (ספר טובך יביעו, פרשת לך לך)

רשימת פירות יבשים מאושרים

לקראת ט"ו בשבט, מח' יבוא מפרסמת את רשימת הפירות היבשים המיובאים לארץ הכשרים באישור הרבנות הראשית לישראל.

כיום קיימים מארזים של פירות יבשים, העשויים להכיל גם פירות תוצרת הארץ ועל כן יש לשים לב ולהיזהר בנושאים הבאים:

1. יש לבדוק את התוצרת מחשש נגיעות בעיקר בפירות המוחזקים כנגועים.
2. קיימים מוצרים מתוצרת הארץ כדוגמת: פיסטוק וגרעינים, יש לדאוג לכך שהופרשו מהם תרומות ומעשרות.
3. לאור העובדה שבחלק מהתוצרת מוסיפים חומרי טעם וצבע מאכל המחויבים בכשרות כדוגמת בננה צ'יפס וכדו', יש להקפיד להנחות את המשגיחים והציבור הרחב שלא לצרוך תוצרת זו אלא אם כן היא נושאת תווית המעידה על כשרות המוצר.
4. נבקש להבהיר כי הרשימה הנוכחית מעודכנת להיום וככל שימצאו מוצרים הנושאים את אישור הרה"ר שאינם מופיעים ברשימה, יש לדרוש מהיבואן להציג אישור כשרות בתוקף על מנת לאשר קליטתם.

לרשימה המלאה של הפירות היבשים המאושרים הנמצאת באתר הרבנות:

כנס מוהלים ארצי

בכנס השנתי של הרבנות הראשית מאות מוהלים השתתפו בערב עיון מיוחד

נציגי משרד הבריאות העשירו את המוהלים המוסמכים בידע חיוני ▪ הרב הראשי הגר"ד לאו התייחס לסוגיות אקטואליות, ערך השוואה בין מצוות ברית מילה לשמירת שבת ותקף את חילולי השבת בפרהסיה הישראלית ▪ מנכ"ל הרבנות שיבח את עבודת המוהלים וציין "אין תחום רפואי בעולם שאחוזי הסיבוכים בו הוא כל כך נמוך"

בכנס מכובד ורב רושם התכנסו למעלה מ-400 מוהלים מכל רחבי הארץ לאולם 'הדר דימול' ברמת גן, שם נערך האירוע השנתי של הרבנות הראשית לישראל – ערב עיון למוהלים, במהלכו הרצו רבנים ורופאים על הצדדים המקצועיים וההלכתיים שבעבודת המוהלים.

כמידי שנה, כבר למעלה מעשור, עורכת הרבנות הראשית כנס מוהלים ארצי למוהלים המוסכמים וגם לאלו שאינם, לצורך העשרת הידע המקצועי והרפואי של המוהלים ולצורך חיזוק הקשר בין המוהל המוסמך לבין הרבנות הראשית לישראל - נותנת ההסמכה.

בערב העיון, שנערך על ידי מחלקת בריתות ברבנות הראשית לישראל, השתתפו הרב הראשי לישראל הגאון הרב דוד לאו שליט"א, מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן שליט"א, חברי הוועדה לפיקוח על המוהלים, בכירי משרד הבריאות ומנהלי מחלקות לרפואת הילד בבתי החולים. כמו כן השתתפו מאות מוהלים מכל רחבי הארץ. את הערב הנחה בטוב טעם העיתונאי שלמה קוק, שפתח את המעמד בדברי ברכה בשילוב רעיון תורני אקטואלי.

את הכנס פתח מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן בדברי ברכה ואמר: "אתם זכיתם להכניס את ילדי ישראל בבריתו של אברהם אבינו, שזאת מצווה שאדם יכול לעשות אותה רק פעם אחת בחיים ואתם אלו שנמצאים ברגע הכי משמעותי בחייו של יהודי. אנחנו גאים בכם שאתם אלו שמייצגים אותנו ואתם היד הארוכה של הרבנות."

"אין תחום רפואי בעולם שאחוזי הסיבוכים בו הוא כל כך נמוך", המשיך מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן, "כאשר גם מה שמוגדר תחת המילה "סיבוך" - מדובר במקרים קלים מאוד של דימום יתר או קשירה מהודקת של התחבושת. אם מסתכלים על התמונה הכוללת בפרופורציה הנכונה, מבינים שמדובר בפרומיל של מקרי סיבוך. בניגוד לאווירה השלילית שגופים מסוימים מנסים ליצור."

"יש ערך מאוד חשוב בנראות, בשירות ובזמינות שהמוהל מעניק בזמן הברית ובמענה המקצועי שהמוהל מעניק לאחר הברית. בסקר שנערך ע"י הרבנות הראשית ושפורסם היום רואים בברור כי החוויה של ההורים והרושם שהם מקבלים מהמוהל המוסמך משפיעה מאוד על הרצון של עם ישראל בבחירת המוהל. כאשר יש מוהל לא מוסמך, אין עליו שום פיקוח ושום בקרה, יכול להיות שהם גורמים לבעיות רפואיות והלכתיות ולכן אנחנו שואפים שכל המוהלים יהיו מוסמכים ותחת פיקוח".

"יצאנו בכנסים אזוריים, תגברנו את הפיקוח על המוהלים, ואנחנו מבססים את המערכת כדי לתת מענה מלא לכל המוהלים מכל רחבי הארץ", סיים מנכ"ל הרבנות את דבריו שחוללו הדים בקרב המשתתפים.

הרב משה מורסיאנו, מנהל מחלקת בריתות ברבנות הראשית, שהשקיע רבות בעריכת והפקת האירוע בטוב טעם על מנת שיביא את מירב התועלת למוהלים, ציין בדבריו כי "המסירות של המוהלים להכניס עוד ילד ועוד ילד לבריתו של אברהם אבינו נדירה ומיוחדת במינה. כמי שעומד בקשר צמוד ויומיומי עם מאות מוהלים מכל רחבי הארץ, אני נפעם בכל פעם מחדש מסיפורים מרגשים שמגיעים לפתחנו ומהפידבק העצום מהציבור הישראלי כולו, כפי שהוכח בסקר שנחשף הערב".

ד"ר משה וסטרייך, נציג משרד הבריאות בוועדה, הרצה בפני המוהלים בנושא "איך לא להסתבך", והנחה את המוהלים מה מומלץ למוהל לעשות לפני ואחרי הברית ביחס כלפי ההורים, כיצד לשמור את הקשר לאחר הברית ואפילו לבדוק את מצבו של התינוק גם לאחר חודש מהברית. "אנחנו בוועדה הבין משרדית של משרד הבריאות והרבנות הראשית מאמינים שהטיפול שייתן המוהל בזמן הברית יהיה הרבה יותר טוב מהטיפול שהתינוק יקבל מבית החולים. ברגע שהמוהל יהיה זמין להורים לשאלות או לבדיקה חזותית שהכל בסדר, זה יצמצם משמעותית את הדיווחים על סיבוכי ברית. השירות של המוהל כלפי ההורים הוא יחסי הציבור הטובים ביותר של המוהל. תהיו מקצועיים ואחראיים וכולנו נהנה מזה", סיכם.

ד"ר מיכאל בן אקון, נציג משרד הבריאות בוועדה, מסר הרצאה על קריאה נכונה של מכתב השחרור מבית החולים, על אופן הפיענוח של המושגים הרפואיים ומשמעותם בתוך מכתב השחרור. "מכתב השחרור הוא תמונת המצב הבריאותית של התינוק, ואם לילד יש נתונים רפואיים שיכולים להשפיע על בריאותו או על ביצוע הברית, זה יופיע במכתב השחרור".

קובי אלתר, מנהל מחלקת דוברות והסברה ברבנות הראשית, הציג בפני באי הכנס סקר עומק שהקיף את כל תחום ברית המילה ובחירת המוהל על ידי הורים במדינת ישראל, ואשר ממנו עלה כי 98% מההורים בישראל עורכים ברית מילה לילדיהם, ומתוכם 93% מקפידים לקחת מוהל שהוסמך על ידי הרבנות הראשית.

ד"ר מתי ארליכמן, חבר הוועדה, מסר הרצאה בנושא "כיצד נדע שהילד חולה", בה הסביר את האופנים לזהות צהבת, לדעת מתי היא נכללת בגדר מחלה ומתי חום לתינוק יכול להוות סכנה. ד"ר ארליכמן הפתיע את המוהלים בחוות דעתו המקצועית שמשקלו של התינוק אינו צריך להשפיע על השיקול האם לא למול את התינוק - כאשר שאר המדדים תקינים (כמובן בכפוף לסייגים מסוימים שמשקלו של התינוק אינו יורד בתלילות).

הרב הראשי לישראל, הגאון הרב דוד לאו שליט"א חתם את הערב בדברי חיזוק נרגשים, התייחס למעמדה של המילה כ'אות ברית קודש' והשווה אותה למצוות השבת שאף היא אות קודש. הרב הראשי ניצל את הבמה הנכבדה להשמיע דברי חיזוק בנושאים אקטואליים והתייחס לסוגיה הרגישה של חילולי השבת העומדת על הפרק, ובהמשך התייחס גם לצום עשרה בטבת שחל באותו השבוע. בסיום דבריו הזכיר הרב הראשי את נתוני הסיבוכים בבריתות וציין כי אין עוד פעולה כירורגית רפואית שיש בה כל כך מעט סיבוכים כמו ברית מילה. הרב הראשי בירך את המוהלים שלא תצא תקלה מתחת ידיהם ושימשיכו להכניס את רבבות ילדי ישראל בבריתו של אברהם אבינו.

הרב משה וויסברג חבר הוועדה ומפקח ארצי מטעמה הציג בפני המוהלים מצגת בנושא הרגיש של בריתות מילה מסובכים וטיפול במצבי ברית לא שגרתיים.

בסיום הערב ביקשו נציגי המוהלים להודות למנכ"ל הרבנות ולמחלקת בריתות על הכנסים המעשירים שנערכים במהלך כל השנה בכל חלקי הארץ, "ריענון המוהלים בנהלים ובהליכים הרפואיים שהרבנות הראשית עורכת, משאיר אותנו כל הזמן מעודכנים ומקדמים אותנו כל פעם מחדש. לאחר כל כנס אנחנו יוצאים מכאן עם הרבה ידע מעשי ופרקטי שבא לידי ביטוי כבר בברית הבאה".

במחלקת בריתות מציינים בסיפוק את ההתקדמות המשמעותית שעשתה המחלקה במהלך השנה, החל בכנסי השתלמות אזוריים בכל רחבי הארץ, הפקת והפצה של נהלים חדשים למוהלים, ועידוד הורים לבחירת מוהל מוסמך על ידי חלוקת איגרת להורים המסבירה על חשיבות המוהל המוסמך לטובת בריאות התינוק. האיגרת מופצת בכל בתי החולים בשיתוף פעולה עם משרד הבריאות באמצעות הוועדה הבין משרדית לפיקוח על המוהלים.

לצפייה בתמונות נוספות מהכנס:

קרדיט תמונות – ארנון בוסתנאי

הרבנות הראשית והצבאית נפגשו

מפגש למידה של נציגי הרבנות הראשית לישראל ואנשי הרבנות הצבאית במסגרת סיור בבסיס מערך המזון בצריפין

במסגרת סיור למידה שערכה הרבנות הראשית לישראל בשיתוף פעולה עם מערך הכשרות של צה"ל, ביקרו אנשי אגף הכשרות של הרבנות הראשית לישראל, בראשות ראש האגף, הרב יעקב סבג, ובהשתתפות מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל, הרב משה דגן, בבסיס מערך המזון בצריפין.

במהלך הביקור סקר מפקד מערך המזון, אל"ם ערן לפיד, את תהליך הפיקוח שנעשה במערך המזון על המוצרים מתחילת יצורם כחומרי גלם במפעלים ועד הגעתם למטבח הצבאי, ובנוסף, את הקשר ההדוק עם נציגי הרבנות הצבאית.

מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן, ציין את התרשמותו מהמערך המאורגן: "אנחנו שמחים שמערך המזון בצה"ל רואה ברבנות הראשית מקור ללמידה והבנה של מערך הכשרות לעומק. החשיבות הרבה שיש לחיילי צה"ל במזון הכשר הינה גבוהה, והדגש שמערך המזון בשיתוף עם הרבנות הראשית נותנים לנושא היא מרשימה ומשמחת"

הרב יעקב סבג, ראש אגף הכשרות ברבנות הראשית, ציין לשבח את שיתוף הפעולה ההדוק בין הרבנות הצבאית לאגף הכשרות ברבנות הראשית לישראל ואת ההתקדמות בקידום וייעול המערך ואמר כי "ניתן לראות את ההקפדה על כללי הכשרות בתוך מערך המזון של צה"ל. שיתוף הפעולה הפורה בין הרבנות הראשית לישראל יחד עם הרבנות הצבאית הינה מבורכת ואנו שמחים שאת פירותיה אוכלים חיילי צה"ל. השיפור הניכר בתוך המערך ובקרב מפקדיו ניכרים לעין ומעוררים התפעלות רבה."

ראש מחלקת הרבנות הצבאית, אלוף משנה הרב חגי ולוסקי, אמר: "הרבנות הראשית לישראל מהווה גוף מתווה מדיניות ומפקח בתחום הכשרות, וכבר לפני שנים התחלנו בקשר רציף של עבודה ולמידה, אשר אנו משמרים ומתחזקים כל העת. המפגש הזה מהווה אבן דרך בשביל ארוך של הליכה משותפת"

ראש ענף כשרות, סגן אלוף הרב גיל גלעד, ציין במהלך הסיור כי "הכשרות הינה באחריותנו, החל משיתוף הפעולה בין הרבנות הצבאית לבין המערך הלוגיסטי של המזון לבין אנשי הרפואה בצה"ל ועד שיתוף הפעולה עם הרבנות הצבאית לישראל. אנחנו צריכים לדאוג לכך שכל חיילי צה"ל יוכלו לסעוד יחד על שולחן אחד, ומתוקף כך לספק את מענה הכשרות המיטבי".

סבב ביקורות במפעלי ייצור בסין

משלחת מומחים של הרבנות הראשית לישראל ערכה סבב ביקורות במפעלי ייצור בסין

משלחת מומחים לענייני כשרות של הרבנות הראשית יצאה בחודש האחרון לסבב ביקורות במפעלי ייצור בשנחאי סין, לצורך מעקב ובקרה על הליכי הייצור ועל כשרות המוצרים המיובאים מהאזור.

הימים הראשונים לסיור התמקדו בבדיקת הליך גידולי פטריות המיובאות לארץ, במהלכו עלו שאלות הלכתיות הנוגעות לפסח, זאת בעקבות השימוש של המפעלים בסין בנבטי חיטה לצורך גידול הפטריות. בנוסף נערכו בדיקות מדגמיות במספר מפעלים על מנת לוודא כי הפטריות אינן נגועות בחרקים במהלך הגידול. ואכן הרבנות הראשית אישרה לייבא פטריות מהמפעלים שנבדקו על ידה בכפוף לבדיקות מדגמיות שיערכו לכל משלוח המגיע לארץ, על מנת לוודא שוב שהפטריות אינן נגועות בחרקים.

בנוסף לביקורות שנערכו במפעלים לגידול פטריות, המשלחת של הרבנות הראשית ערכה גם ביקור במפעל לייצור חליפות ללא חשש שעטנז בעיר דאליין. במהלך הביקור הוצגה בפני המשלחת חשיבותה של הבקרה בזמן הייצור וכן ההקפדה על בדיקת כל החלקים המרכיבים את החליפה. במהלך הביקור נוכחו המשתתפים לראות כי אף בחליפה המיוצרת מ - 100% כותנה ניתן למצוא בתוכה בדי צמר המשמשים לחיזוק פנימי של החליפה. בנוסף לבדיקת החליפות וסוגי הבדים המרכיבים אותן, הוחלט ברבנות הראשית לבחון את האפשרות כי התוויות "ללא חשש שעטנז" שנתפרות בחליפות יודפסו במפעל בישראל לשם הפיקוח על הייצור, וכדי למנוע מכשלה של איסור לבישת שעטנז.

הרב הראשי ואגף הכשרות בסיור כשרות בדרום

הרב הראשי לישראל הרה"ג רבי דוד לאו ערך סיור מיוחד ונרחב בחברת "עלי קטיף חסלט" יחד עם מנכ"ל הרבנות הראשית הרב משה דגן, ראש אגף הכשרות הרב יעקב סבג רבני ועובדי אגף הכשרות ברבנות הראשית, כל זאת לאור מעבר המפעל למתחם החדש על מנת להתרשם ולעקוב מקרוב אחר מערך ההשגחה והליכי הייצור החדישים.

במהלך הסיור הנרחב ביקרו הרב הראשי ואנשי הרבנות הראשית בחממות המגדלים תוצרת עבור החברה ולאחר מכן במפעל, בו הוצגו בפניהם הטכנולוגיות והדרכים למניעת חרקים בעלים. הרב הראשי ורבני אגף הכשרות עקבו מקרוב אחר שיטות הגידול ואופן השמירה על ניקיונם. במהלך הביקור בדקו מקרוב רבני אגף הכשרות את יישום נהלי הכשרות בשדות ובמפעל והביעו את שביעות רצונם מההליך התקין של הגידול השטיפה והטיפול בתוצרת.

הסיור החל בחממות הגידול, שם למדו הרבנים מכלי ראשון על שיטת הגידול הייחודית של הירקות ללא תולעים. לאחר מכן המשיך הרב הראשי הגר"ד לאו ואנשי הרבנות למפעל "חסלט" החדש בו קיבלו הרבנים סיור מקיף לתוכי המפעל, ונחשפו למפעל ולטכנולוגיה המתקדמת, על מנת להגיע למוצר שהוא נקי מחרקים ונקי משאריות של חומרי הדברה ולהשקעה בכל הקשור להידור בכשרות פיקוח מחרקים, הפרשת תרומות ומעשרות ועוד.

בסיום הסיור הודה הרב הראשי לישראל הרב דוד לאו למנכ"ל ולעובדי המפעל המקפידים על כשרות התוצרת החקלאית ואמר: "אתם מקדשים שם שמים בעצם הגידולים הנקיים שאתם מפיקים עבור עם ישראל. זו זכות גדולה לייצר תוצרת נקייה מחרקים שמסייעת לעם ישראל להימנע מאכילת איסורים". עוד הוסיף הרב הראשי הגר"ד לאו: "התרשמתי מרמת ההקפדה הגבוהה בניקוי הירקות מהחרקים. ראיתי במפעל את הבדיקות החוזרות ונשנות שנערכות כדי לוודא נקיות מלאה מחרקים ואת בעלי המפעל ששמים בראש מעייניהם אך ורק את ענייני הכשרות, אשריכם שאתם זוכים מדי יום להציל אנשים רבים מאכילה בשוגג של חרקים", סיים הרב הראשי את דבריו המרגשים.

מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן בירך על שיתוף הפעולה בין החקלאים, בעלי המשקים והמפעלים לבין הרבנות הראשית: "לכולנו כאן יש מטרה משותפת, עם ישראל נמצא בראש מעיינינו וכולנו עושים את המרב על מנת שנוכל לתת לצרכן שומר הכשרות את התוצרת האיכותית והכשרה ביותר", אמר. עוד ציין מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן את החלטת מועצת הרבנות הראשית על הצורך בהקמת מעבדת בדיקה בלתי תלויה של הרבנות הראשית לבדיקת חרקים.

ראש אגף הכשרות ברבנות הראשית הרב יעקב סבג שיבח והודה למנכ"ל המפעל ולמערך ההשגחה במפעל, וציין בפני הנוכחים את החשיבות שרואה הרבנות הראשית בהקפדה על נהלי הכשרות - במיוחד בתחום רגיש זה. עוד הוסיף הרב סבג כי מטרת הסיור בדרום הארץ מהווה חלק ממדיניות הרבנות הראשית לישראל, חיבור אל השטח בכל הרמות על מנת להתרשם ולפקח באופן בלתי אמצעי על כל תהליכי הייצור של המזון הכשר המושגח על ידי הרבנות הראשית לישראל.

לאחר מכן המשיכו הרבנים למכון התורה והארץ (ששכן בעבר בכפר דרום וכיום בישוב שבי דרום). במפגש העלו רבני המכון לפתחו של הרב לאו שליט"א מספר אתגרים הלכתיים-מעשיים בתחום החקלאות ומצוות התלויות בארץ, בהם נתקלו בשטח בתקופה האחרונה, על מנת שמועצת הרבנות הראשית לישראל תידרש לעניין ותפעל למציאת פתרונות הלכתיים לנושאים שהועלו, לאחר דיון קצר בנושאים סוכם על המשך שיתוף הפעולה בין הרה"ר לבין המכון.

תפילה על הגשמים בכותל המערבי

בעקבות הבצורת - הרבנים הראשיים לישראל ערכו יום תפילות לעצירת הגשמים

הרבנים הראשיים לישראל, הראשון לציון הגאון רבי יצחק יוסף והרב הראשי לישראל הגאון רבי דוד לאו, יצאו במכתב משותף לציבור להתפלל עבור ירידת גשמים ולהתכנס לתפילה מיוחדת בעשרה בטבת בכותל המערבי.

במכתבם, קראו הרבנים הראשים לכל בתי הכנסת ברחבי הארץ להתכנס ביום זה לתפילות, אמירת סליחות ובקשה על הגשמים.

"לצערנו ובעוונותינו הרבים איננו זוכים השנה עד השתא לברכת שמים בגשמי ברכה, לפיכך אנו קוראים לציבור להתכנס לתפילה מיוחדת ביום חמישי צום עשרה בטבת ברחבת הכותל המערבי, שריד בית מקדשנו".

לאור קריאת הרבנים הראשיים השתתפו אלפים בתפילה המיוחדת שנערכה בכותל המערבי בה נאמרו פרקי תהלים, קבלת עול מלכות שמים ונשמעו תקיעות שופר להורדת הגשמים.

התפילה נערכה במעמד הרבנים הראשיים לישראל מרן הראשון לציון הרה"ג הרב יצחק יוסף ומרן הרה"ג הרב דוד לאו, רב העיר צפת הרה"ג שמואל אליהו, רב הכותל המערבי והמקומות הקדושים הרה"ג שמואל רבינוביץ, שר החקלאות השר אורי אריאל מנכ"ל הרבנות הרב משה דגן ובהשתתפות חקלאים רבים ואלפים מכל הגוונים והעדות.

בימים האחרונים ובעקבות גשמי הברכה הרבים שירדו הורו הרבנים הראשים לישראל כי "מכאן ואילך הציבור כבר לא יאמר את התפילה המיוחדת כנגד עצירת גשמים, ויכוונו בבקשתם בעת אמירת ברכת "ברך עלינו", והקב"ה ימשיך לשמוע לתפילותינו ויזכנו בגשמי ברכה."

פיילוט בחינות בצרפת

מבחנים לרבנות ולדיינות - גם בחו"ל • בשורה ליהדות התפוצות: פיילוט ראשוני לבחינות לרבנות על ידי הרבנות הראשית לישראל הוכתר בהצלחה • עשרות אברכים נבחנו במרסיי

לאור ההכרה בארץ ובעולם בתעודות ההסמכה לרבנות ולדיינות הניתנות על ידי הרבנות הראשית לישראל, גוברת והולכת הדרישה של יהדות התפוצות בהנגשת שירותי הרבנות הראשית בכל הקשור לעריכת מבחני סמיכה לרבנות ולדיינות בחו"ל. בעקבות פנייתם של רבני יהדות התפוצות להקמת תשתיות לביצוע בחינות לרבנות של הרבנות הראשית לישראל בחו"ל ולאור פנייתו האישית של רב העיר מרסיי, הרה"ג ר' ראובן אוחנה שליט"א, הרבנות הראשית נענתה לבקשתו וערכה בצרפת פיילוט ראשוני של בחינות לרבנות בחו"ל בו נבחנו כ- 20 נבחנים ממספר כוללים במרסיי והסביבה במבחני הרבנות הראשית לישראל.

כיום מועמדים למבחני סמיכה לרבנות מיהדות התפוצות נדרשים להגיע לישראל על מנת להיבחן עם כלל הנבחנים בארץ. מתוך מגמה להקל על צבור מאות האברכים בחו"ל המגיעים לבחינות בארץ, ובעידוד הרבנים הראשיים לישראל שליט"א, מנכ"ל הרבנות הראשית לישראל הורה לבחון את קיום המבחנים בחו"ל ולאחר מאמצים רבים נערך פיילוט ראשוני לביצוע המבחנים בצרפת.

בחודש שעבר, נסעו מנכ"ל הרבנות ומנהל מחלקת הבחינות למרסיי בצרפת, על מנת לעמוד מקרוב על הליך המבחנים הניסיוני במטרה לקדם את עריכת מבחני הרבנות בכל יהדות התפוצות. המבחנים נערכו במתכונת זהה לזו המתנהלת בארץ, כ- 20 נבחנים נבחנו על מספר נושאים – מילה, גירות, עירובין וחופה וקידושין במשך כשש שעות. יצוין כי לנבחנים ניתן מענה מיידי וזמין לכל שאלה שעלתה במהלך המבחנים. עם סיום הבחינות, הטפסים הובאו ארצה לבדיקתם ע"י בודקי הבחינות של הרבנות הראשית.

הפיילוט הוגדר כהצלחה גדולה בקרב כל המעורבים בדבר, וברבנות הראשית מקווים כי לאור הצלחת המהלך הניסיוני, כעת ייערכו באופן המקצועי ביותר וזאת בכדי לתת מענה ליהדות התפוצות בכל הקשור לביצוע מבחני ההסמכה במדינות נוספות בחו"ל.

במהלך הביקור בצרפת, פגש מנכ"ל הרבנות הראשית את רבה הראשי של מרסי הרב ראובן אוחנה שליט"א ואת רבני העיר מרסיי ושמע סקירה על מערך הכשרות בעיר וסביבותיה ועל ומוסדות הדת והחינוך בעיר.